

***GRAU I POSTGRAU SÈNIOR EN CULTURA,
CIÈNCIA I TECNOLOGIA***

Programa d'Ensenyament Superior per a Adults de més de 50 anys
de la Universitat de Lleida

PRESENTACIÓ DEL RECTOR

La Comissió de les Comunitats Europees (Brussel·les 2001) estableix que l'aprenentatge al llarg de la vida té "l'objectiu de millorar els coneixements, les competències i les aptituds amb una perspectiva personal, cívica, social o relacionada amb l'ocupació." Així, la formació continuada ha passat de ser una necessitat incipient a considerar-se una exigència a la qual les Universitats tenen la obligació de donar forma i contingut.

Però aquesta formació no pot únicament enfocar-se cap al món laboral i professional, doncs existeix un ampli ventall de persones que, sense estar motivades per fites professionalitzadores, tenen l'aspiració de seguir aprenent, de continuar creixent en el coneixement.

A més, les noves regles del joc en una societat canviant i tecnològicament avançada com l'actual determinen, així mateix, objectius com la democratització del coneixement i la integració sociocultural, als quals la institució universitària ha de saber donar resposta.

Així doncs, la Universitat de Lleida, conscient de la seva responsabilitat social i cultural davant aquest sector de la població, ha volgut atendre aquestes demandes posant en marxa uns estudis que responen a aquests criteris. Uns estudis pensats específicament per a aquelles persones que es troben en una etapa de la vida en la qual se suposa que els neguits professionals i laborals han passat ja a un segon o tercer pla, i, fins i tot, els familiars han reduït de forma notable el nivell de dedicació. Persones que el que fan és beneficiar-se d'aquell bé tan escàs i preciós, el temps, el qual poden brindar, ara ja sí, al propi gaudi i a allò que sempre havien volgut i que no havien tingut l'oportunitat de fer.

Ara és el moment, doncs, d'acollir-vos a la nostra Universitat, que us ofereix la possibilitat de què avanceu en el saber, de què us sentiu plenament part d'aquesta nova societat de la informació i del coneixement, que és la de tots. Ho fem des del convenciment que aquí podreu obtenir la justa compensació a una existència plena, que no vol aturar-se, sinó seguir progressant cap a una vida de satisfacció personal i cultural, i, alhora, poder revertir aquest coneixement i experiència de vida en la societat per a la seva millora vers un desenvolupament sostenible i socialment just i responsable.

En les pàgines que segueixen trobareu la plasmació d'un projecte que la Universitat de Lleida ha volgut desplegar per acomplir els objectius proposats per aquesta formació. Estic segur que hi descobrireu els ingredients necessaris per tal de compondre una nova partitura de la vostra vida.

Joan Viñas Salas
Rector de la Universitat de LLeida

1. En què consisteix el Programa Sènior?

La Universitat de Lleida, conscient de la seva responsabilitat social, ha volgut posar en marxa uns estudis que no tenen com a fita la millora professional, sinó que la seva finalitat última és capacitar els estudiants per a la millora cultural i social, dotant-los de coneixements i habilitats que puguin satisfer llurs aspiracions en aquests àmbits.

La Universitat de Lleida pretén, doncs, amb aquests estudis, facilitar a persones de més de 50 anys el seu desenvolupament personal, social i cultural, sense que importi ni el seu nivell d'estudis previs ni la seva renda. Constitueix, a més, una forma de compensar les persones grans pel que aquestes, mitjançant el seu esforç i el seu treball, han aportat a la societat, al llarg de la seva vida.

Així, aquesta iniciativa constitueix un programa de formació específica per aquest col·lectiu de persones grans, la qual cosa respon a motivacions com: les actuals necessitats socials d'integració i democratització del coneixement; el foment de les relacions intra i intergeneracionals; i la diversificació de les oportunitats de vida activa en contextos extralaborals.

Aquests han estat els criteris de partida per aquest nou repte, en el qual la Universitat de Lleida compta amb el patrocini del seu Consell Social, així com amb la col·laboració de l'Institut Municipal d'Educació (IME) de l'Ajuntament de Lleida.

2. Organització del Programa Sènior

Aquest programa formatiu s'articula en el marc d'un títol propi de la Universitat de Lleida, pioner a Catalunya, que s'anomena Títol Sènior en Cultura, Ciència i Tecnologia.

Es tracta d'un programa interdisciplinari, en el qual tenen cabuda matèries de diverses àrees del coneixement: Humanitats, Ciències Socials, Salut, Ciències Experimentals i Tecnologia. Es desenvolupa en quatre cursos acadèmics, amb un nombre determinat de matèries obligatòries i un altre grup de matèries optatives, que els estudiants han d'elegir.

Un cop acabat el primer cicle (quatre cursos), als estudiants que hagin obtingut el reconeixement acadèmic oportú, se'ls ofereix la possibilitat de continuar vinculats a la Universitat per mitjà d'un segon cicle, que es basa en l'aprofundiment en les matèries i competències que han assolit prèviament. El plantejament d'aquest segon cicle apropa els estudiants a les tasques de recerca i al treball cooperatiu.

3. A qui va dirigit?

El Programa Sènior s'adreça a totes aquelles persones, de 50 anys o més, que, sense objectius professionalitzadors, vulguin ampliar i aprofundir en el coneixement mitjançant l'educació superior.

No es precisa cap titulació prèvia, doncs això aniria en contra de l'esperit del Programa: restar obert a tota persona interessada, hagi tingut o no accés a nivells educatius diversos. Per la mateixa raó, tampoc es realitzarà cap prova de nivell.

4. Distribució temporal i en crèdits i assignatures de la titulació

El primer cicle del títol està estructurat en quatre cursos acadèmics, dividits en dos quadrimestres cadascun. Cada curs consta de 34,5 crèdits, distribuïts en 10 assignatures: 4 d'obligatòries i 6 d'optatives. Cada quadrimestre es podran cursar fins a 5 assignatures (2 d'obligatòries i 3 d'optatives).

A més, els estudiants podran realitzar activitats complementàries que seran valorades amb crèdits reconeguts, fins a 3 crèdits per cada curs. Aquestes activitats es podran triar d'entre el conjunt de matèries de lliure elecció ofertades per la Universitat de Lleida o bé altres activitats que pugui oferir l'IME. Aquestes activitats poden suposar un cost a part de la matrícula.

5. Horari

Les classes tindran lloc, de dilluns a dijous, en horari de tarda, de 16:00/16:30 a 19:30/20:30, encara que algunes de les activitats complementàries o de lliure elecció podrien tenir horaris de matí.

L'activitat presencial de les matèries de 3 crèdits serà de dues hores a la setmana, algunes, en dies alterns, i altres en horari seguit. Només el Taller d'Informàtica, degut a les seves característiques, tindrà una valoració de 4,5 crèdits, que impliquen 3 hores setmanals de classe, en dies alterns. La dedicació presencial total a la setmana dependrà del nombre d'assignatures que es cursi. Així, per regla general, un estudiant que cursi aquestes dues matèries més altres dues/tres d'optatives, tindrà una activitat presencial total a la setmana de 8-10 hores.

6. Metodologia didàctica

La metodologia té en compte les característiques específiques de l'alumnat d'aquest programa, tot i que això no suposa, en cap moment, que el rigor acadèmic i científic es vegi afectat.

Així doncs, el programa acadèmic està especialment orientat i adaptat a l'alumnat adult amb experiència viscuda. El professorat és plenament conscient d'aquest context pedagògic, raó per la qual tant les sessions teòriques com les pràctiques es desenvolupen considerant aquestes característiques i amb un alt nivell de interacció i participació per part de l'alumnat.

7. Assistència i avaluació

L'assistència és obligatòria i el professorat haurà d'avaluar-la. S'estableix un percentatge mínim d'assistència (80%).

El sistema d'avaluació serà el que contempla les activitats de l'alumnat de forma continuada, de manera que s'evitaran els exàmens finals i es fomentaran les pràctiques i treballs al llarg del curs.

8. Reconeixement acadèmic

Els estudiants que hagin superat els quatre cursos del primer cicle, és a dir, els 138 crèdits totals, tindran dret al Títol Sènior en Cultura, Ciència i Tecnologia de la Universitat de Lleida. Els qui segueixin el segon cicle, obtindran el Títol d'Especialització Sènior en Cultura, Ciència i Tecnologia de la Universitat de Lleida.

9. Nombre de places

El nombre de places per a cada nivell de curs és de 25. En el cas que hi hagués més demanda, les places es cobririen mitjançant un sorteig.

10. Lloc de les classes

Les classes tindran lloc a l'Edifici del Rectorat de la Universitat de Lleida, Plaça Víctor Siurana, 1. Excepcionalment, algunes matèries, per les seves característiques (realització de pràctiques), podran ser impartides en altres centres de la UdL. Lloc i aules es determinaran a l'inici de cada curs.

11. Calendari

Al curs 2007-2008, al primer quadrimestre, les classes s'iniciaran el dia 1 d'octubre de 2007 i finalitzaran el dia 19 de gener de 2008. Al segon quadrimestre, començaran el dia 11 de febrer de 2008 i acabaran el dia 23 de maig de 2008.

12. Matrícula

a) Preinscripció.

Abans de realitzar la matrícula, els interessats en cursar el programa Sènior en Cultura, Ciència i Tecnologia, hauran d'omplir un full de preinscripció i presentar-lo a la Secretaria de la Facultat de Lletres, Plaça Víctor Siurana, n. 1, ja sigui en format electrònic (tot i que l'hauran de signar posteriorment), per correu o presencialment.

Hauran de presentar, amb la sol·licitud, fotocòpia del DNI més una fotografia.

Hauran de tenir complerts els 50 anys en el moment de realitzar la matrícula.

b) Terminis.

Període de preinscripció: del 3 al 14 de setembre de 2007. Es publicarà la llista provisional d'admesos el dia 18 de setembre. En el cas que la demanda superi el nombre de places ofertades, es realitzarà un sorteig públic el dia 19 de setembre. El 20 de setembre es publicarà la llista definitiva d'admesos.

En aquesta preinscripció, els estudiants hauran de triar, d'entre les ofertades, les matèries optatives que tenen interès en cursar. El mínim d'estudiants per tal d'activar una assignatura optativa és de 8.

Els períodes de matrícula seran:

- Estudiantat de primer curs (matrícula presencial):

De la A a la M: dia 4 d'octubre

De la N a la Z: dia 5 d'octubre.

- Estudiantat de segon curs (automatrícula *-on-line-*):

Del dia 8 a l'11 d'octubre.

En el cas que les places ofertades no s'haguessin exhaurit, restaran oberts aquests períodes de matrícula.

c) Procés de matriculació.

A cada curs, l'estudiant haurà de matricular, com a mínim, 4 matèries obligatòries (2 cada quadrimestre). Els estudiants que vulguin realitzar el curs sencer, hauran de matricular, a més, 6 optatives (3 per cada quadrimestre). Però també poden acollir-se a l'opció de matricular un nombre més baix d'assignatures optatives, la qual cosa els permetrà organitzar la seva dedicació a aquests estudis de la forma que considerin més adequada.

d) Import.

- Taxes acadèmiques:

L'import de la matrícula s'estableix a partir del preu per crèdit acadèmic, que, en aquest cas, és d'11 €. Per tant, el preu per una matèria de 3 crèdits serà de 33 € i per una de 4,5 crèdits, de 49,5 €.

Es podrà sol·licitar pagament fraccionat en dos terminis: octubre i febrer.

- Taxes administratives:

L'estudiant haurà d'abonar, així mateix, amb el primer termini (en el cas que es faci pagament fraccionat), l'import de l'expedient i la documentació (30 €).

- Assegurança:

Pel que fa a l'assegurança d'accidents, aquesta serà voluntària i els matriculats podran subscriure-la si així ho desitgen.

13. Pla d'Estudis

MATÈRIES OBLIGATÒRIES DELS 4 CURSOS DEL PRIMER CICLE			
CURS	DENOMINACIÓ	CRÈDITS	DESCRIPCIÓ
1er	Taller d'Informàtica I	4,5	Introducció a les funcions bàsiques d'un processador de textos. Diferents programes informàtics. Correu electrònic.
1er	Biologia i societat	3	Introducció a la biologia humana (anatomia i fisiologia), tot posant-la en relació amb les condicions de la societat actual .
1er	Metodologia del treball acadèmic	3	Introducció a les normes bàsiques per a elaborar i presentar un treball acadèmic. Cerca d'informació. Tècniques de documentació.
1er	Taller d'escriptura I	3	Introducció a la normativa lingüística i a l'aplicació dels instruments que permeten la creació de textos de forma clara, correcta i apropiada segons les circumstàncies.
2n	Taller d'Informàtica II	4,5	Segon nivell de capacitació davant els mitjans informàtics textuals i hipertextuals. Les noves tecnologies de la informació i la comunicació.
2n	Les plantes i l'home: coneixement i aplicacions	3	Biodiversitat vegetal. Història de la botànica. Morfologia i sistemàtica vegetal. Plantes poblacions i comunitats vegetals. Plantes cultivades: origen i productes. Fongs i plantes d'interès etnobotànic i forestal. Estratègies de conservació de plantes. La Xarxa Natura 2000. Canvi climàtic i plantes.
2n	Obres de la literatura universal	3	Iniciació al coneixement de les obres literàries que s'han convertit en patrimoni cultural de la humanitat, així com dels autors de les mateixes.
2n	Climatologia	3	Fenòmens meteorològics i climatològics, causes, conseqüències i efectes sobre la biosfera i el medi ambient
3er	Taller d'Informàtica III	4,5	Tercer nivell de capacitació davant els mitjans informàtics: Internet i altres xarxes.
3er	Filosofia contemporània	3	Aproximació als corrents filosòfics i als pensadors del segle XX. Estudi de les obres que són referents en l'àmbit filosòfic durant aquest segle.
3er	Dret Civil Català	3	Apropament a les institucions legals que regeixen el dret civil català en diferents àmbits: persona, família, drets reals, contractes, successions.
3er	Astronomia I	3	Introducció a l'estudi del sistema solar, els estels i la seva vida, les galàxies.
4t	Taller d'Informàtica IV	4,5	Quart nivell de capacitació davant els mitjans informàtics i xarxes.
4t	Tècniques de comunicació oral		Capacitat de comunicació en diferents àmbits socials: La Comunicació Oral desenvoluparà temes relacionats amb la transmissió verbal de comunicacions i amb

		3	aspectes gràfics que serveixin de suport. Això comportarà tant l'anàlisi de temes purament tecnològics i plantejaments tècnics, com dels vessants psicològic i estructural de la comunicació. En particular, s'ensenyarà com ajustar el fons a la forma, els objectius i els mitjans emprats.
4t	Metodologia de la recerca i del treball en grup	3	Coneixement i comprensió dels requisits i les fases de preparació d'un treball científic: les tècniques de cerca bibliogràfica i documental; la recerca metodològica i l'aplicació de la recerca als materials a estudiar; l'observació, registre i anàlisi dels resultats; l'elaboració de la discussió i l'avaluació de les conclusions. Tot combinant el treball individual amb la dinàmica del treball en grup.
4t	Taller de redacció científica	3	Adquisició d'habilitats en la comunicació científica des d'una perspectiva lingüística i comunicativa, posant l'èmfasi en l'estudi de casos reals i en les pràctiques de redacció i de presentació de textos escrits.

MATÈRIES OPTATIVES QUE S'ACTIVARAN EL CURS 2007-2008:		
HUMANITATS I CIÈNCIES SOCIALS		
DENOMINACIÓ	CRÈDITS	DESCRIPCIÓ
Història de Catalunya I	3	Recorregut pels principals fets del panorama històric de Catalunya: Romanització i època medieval (selecció).
Història del Pensament	3	Recorregut per l'evolució del racionalisme humà mitjançant l'estudi dels filòsofs i de les seves teories sobre el pensament, al llarg de les diferents etapes històriques.
Llengua catalana I	3	Introducció als principis bàsics de la llengua catalana: qüestions d'ortografia, morfologia i sociolingüística.
Llengua catalana II	3	Introducció als principis bàsics de la llengua catalana: qüestions de sintaxi i semàntica.
Anglès I	3	Introducció a la pràctica d'estructures gramaticals angleses, i adquisició d'elements lèxics (vocabulari, etc.) per a fer-ne un ús correcte.
Anglès II	3	Ampliació de la capacitat per a l'ús de la llengua anglesa: comprensió i expressió escrita i oral.
Cinema i Literatura	3	Relació i interacció del cinema i la literatura. Influències mútues.
Educació emocional	3	Intel·ligència i emoció. La intel·ligència emocional. Consciència de les pròpies emocions i reconeixements de les emocions en els altres. Regulació de les emocions. Autoestima. Habilitats socials i de vida.
Història de la integració europea	3	Estudi de la creació i evolució del procés d'integració europea i del sistema institucional creat, així com la dimensió exterior de la UE, a partir de les reformes dels Tractats originaris i de l'adhesió de nous Estats membres.

MATÈRIES OPTATIVES QUE S'ACTIVARAN EL CURS 2007-2008:**SALUT I CIÈNCIES EXPERIMENTALS**

Nutrició i Dietètica	3	Estudi de la relació entre alimentació i salut. Apropament a conceptes com: conducta i hàbits alimentaris; els aliments; dieta equilibrada.
Introducció a l'Enologia	3	Curs que introdueix als principis bàsics del vi, des de la seva producció fins al coneixement de varietats.
Energies alternatives	3	Estudi de les tecnologies que permeten un ús alternatiu de les fonts naturals d'energia, per tal de protegir el medi ambient.
Taller d'energies alternatives	3	Observació de les aplicacions pràctiques dels diversos tipus d'energies alternatives revisades en la matèria cursada prèviament.
Ecologia	3	Estudi de la interacció dels diferents organismes biològics (plantes i animals) i físics (climàtics) amb el medi ambient. Relació i influència dels humans amb el seu entorn.
Taller d'Ecologia	3	Activitats pràctiques relacionades amb aspectes ecològics: ús de lupa i microscopi, tincions, germinacions controlades. Laboratori. Sortides experimentals.
Jardineria i Paisatgisme	3	Curs d'introducció a la jardineria i el paisatgisme que pretén donar una visió general d'aspectes com: tipologia dels jardins i espais verds; història dels estils; elements constitutius dels jardins i el paisatge; elements vegetals: arbres, arbustos, flor de temporada, etc.; disseny de jardins; darreres tendències.

**ALTRES MATÈRIES OPTATIVES QUE CONFORMEN EL PLA D'ESTUDIS
(PER ACTIVAR EN PROPERES CURSOS):**

Història de Catalunya II	Filosofia clàssica
Història de l'Art	Ètica
Història de Lleida	Filosofia i Religió
Història d'Espanya	Relacions humanes
Història de la Música	La memòria humana
Història del Cinema	Els mitjans de comunicació de masses
Arxius i memòria històrica	Introducció a l'antropologia social
Aproximació a l'obra musical	Població, migració i interculturalitat
L'Art al Renaixement	Diversitat cultural, Identitat i Educació
El Modernisme a Catalunya	La societat actual a Catalunya
Humanisme europeu	Globalització i societat internacional
Introducció a l'Humanisme clàssic	Els sistemes polítics
Llengua espanyola I	Economia de la Unió Europea
Llengua espanyola II	L'Economia del III món
Llengua francesa	L'empresa a la Unió Europea
Llengua llatina	La dimensió internacional dels Drets Humans
Taller d'escriptura II	Geografia de Catalunya
La comunicació no verbal	Cartografia aplicada
Literatura espanyola medieval i del Segle d'Or	Recursos informàtics en ciències socials
Literatura espanyola moderna i contemporània	Salut i qualitat de vida
Literatura catalana	Salut: factors de risc i primers auxilis
Literatura femenina	Psicopatologia
Literatura de viatges	Ciència, tecnologia i societat

Genètica i bioètica	Astronomia II	
Exercici físic i salut	Origen i evolució de l'Univers	
La medicina preventiva	La Física en el nostre entorn	
Ciència, tecnologia i societat	La Química en el nostre entorn	
Genètica i bioètica	Espais naturals de les comarques lleidatanes	
Exercici físic i salut	Organització territorial a Catalunya	
La medicina preventiva	Fauna i flora dels ecosistemes mediterranis	
Impacte i medi ambient	Els éssers vius: Persones, plantes, animals	
Agricultura sostenible	Lliçons populars de Matemàtiques	
Tecnologies netes per al consum sostenible	Taller de fotografia digital	
Arquitectura i Urbanisme	Història de la ciència i de la tècnica	

14. Visió dels estudiants

Les opinions dels estudiants matriculats al primer curs (2006-2007) en el Títol Sènior poden ser les millors mostres de l'acollida que aquest ha tingut durant aquest primer any de funcionament. Tot seguit n'incloem algunes, que ens permetran copsar fins a quin punt, en la imatge dels receptors, aquest repte de la Universitat de Lleida ha estat una aposta encertada dins de la seva tasca social i científica d'extensió i difusió del coneixement.

Al fer la valoració general d'aquest curs, solament em venen al cap aspectes positius. Em vaig assabentar de l'existència d'aquests estudis de forma casual i no sabia ben bé de què es tractava ni si m'agradaria. I ha resultat una experiència del tot positiva i recomanable.

Tenir accés a la Universitat, a la nostra edat, pel pur plaer d'aprendre, no té preu. Pel que fa als objectius, puc dir que han estat àmpliament aconseguits donada la variació de temes, tots ells interessants i alguns d'ells exposats de forma magistral pels joves professors.

Aprofito l'avinentesa per agrair-vos-ho a tots els que ho heu fet possible.

Joan Nadal

Creo que toda universidad tiene la obligación de tener en su programa estudios destinados a un sector de la sociedad mayor de 50 años, que ha concluido su vida laboral y demanda un nuevo tipo de formación, actualizada y adecuada a sus inquietudes formativas e intereses culturales. Estamos en un sector social, esencial por la experiencia que acumulamos y que muestra un interés cada vez mayor por adquirir una cultura a la que, quizá en el pasado, no se tuvo acceso.

Mis objetivos, al matricularme, se basaban en la enorme predisposición para aprender y no buscaba, como es lógico, capacitación profesional, sino que pretendía recrearme en el saber. Las expectativas se han cumplido.

Mi experiencia en el Programa Sènior demuestra cómo la Universidad ha entendido que tiene que estar abierta a todos. Por otra parte, creo que, en este programa, los alumnos aportamos experiencia y solera a la Universidad porque estoy seguro de que constituimos un estímulo para los profesores. Profesores a los que hay que agradecer su entrega, pues oírles decir públicamente, a algunos de ellos, que estaban deseando que llegara su hora de clase con nosotros, por lo que disfrutaban con ella, lo dice todo.

José M. Muñoz Carrión

Matricularme en el Programa Sènior fue para mí un reto, lleno de temores e interrogantes. Durante más de treinta años, mi vida había transcurrido entre el trabajo, la casa y la familia, pero sentía que mi mente estaba, cómo decirlo, "oxidada". La experiencia no ha podido ser más gratificante, desde el primer día.

Las asignaturas, yo diría que han estado muy bien elegidas, sobre temas muy actuales y de gran acogida. Del profesorado..., ¡qué voy a decir de ellos!, si todos nosotros teníamos ganas de aprender, ellos, muchas más de transmitírnos con gran ilusión sus conocimientos.

Las relaciones entre compañeros han sido inmejorables. Hemos creado un gran grupo, muy unido, que ha sabido salvar nuestras diferencias socio-culturales, como edades, estatus y niveles formativos.

Por toda esta vivencia, quiero dar las gracias a la UdL, que, con su esfuerzo, lo ha hecho posible, permitiendo que personas como yo, con más de medio siglo vivido, tengan la oportunidad de ampliar sus conocimientos y sientan que aún queda un largo camino por recorrer.

Mª Pilar Aure Durban

Me matriculé en este Programa por casualidad, aconsejado por un amigo, y puedo decir que no me arrepiento de ello. Que la Universidad abra sus puertas a la gente mayor me parece una idea estupenda y que lo haga a través de unos estudios reglados me parece encomiable.

El Programa Sénior me ha permitido conocer de cerca la Universidad donde se han formado mis hijas y, así, entender algunos de sus problemas, sus éxitos, también sus fracasos, y, sobre todo, el entusiasmo que pudieron sentir durante su formación.

Tener el tiempo y la mente ocupados, experimentar la satisfacción que sienten los tuyos, su curiosidad por saber qué haces, cómo son las clases, las materias, los profesores, los compañeros, todo ello ha constituido un enriquecimiento importante tanto a nivel personal como cultural.

Ramon Mora Gabàs

Integrarme en el Sénior ha sido para mí tremendamente enriquecedor, motivador y, en cierta forma, como un reencuentro, un revivir recuerdos de cuando, por los años 60-70, fui universitario por primera vez.

¡Qué fabulosa experiencia la de ahora!: otra vez, tomar apuntes; de nuevo, informarme y consultar, aunque de forma distinta; poder volver a decir: “Tengo compañeros y compañeras de clase”; ir a clases otra vez. Y, sobre todo, involucrarme en algo serio, que no es un hacer por hacer; que no es, como me temía en mi primer año de jubilado, “llenar mi tiempo de ocio con lo que sea”. No, esto es algo más importante, tanto, que no lo hago por obtener nada a cambio, como pueda ser un título, sino, simplemente, para “potenciarme” más. Y esto significa formarme e instruirme; intercambiar información; socializar y divertirme; conocer y colaborar; experimentar y ejercitar la mente; jugar a ser joven; recuperar los recuerdos; y tantas cosas más...

Pero, lo más importante: pensar en el futuro. Sí, en el futuro. Personas como yo, que ya no cumplimos los sesenta, tenemos futuro. Por todo ello me congratulo soberanamente y felicito a todos aquellos, sean personas o instituciones, que han tenido la excelente idea de poner en marcha esta “Universidad Sénior”.

José Luis Cifuentes Domingo

Cuando me matriculé no conocía exactamente el contenido del Programa, pero pensé que siempre que pudiera aprender algo, sería beneficioso. Por mis inquietudes y querer estar al día, todo esto me ha venido muy bien. También quiero destacar lo importante de las relaciones interpersonales con los compañeros, muy enriquecedoras.

Volver a tener las ilusiones y preocupaciones de cuando eras estudiante te motiva y te integra en la sociedad universitaria. En resumen, una experiencia muy positiva.

Ana Mª Pérez Cavero

15. Visió del professorat

No menys interessant és comprovar com el professorat del Programa Sènior ha viscut l'experiència en aquest primer any de singladura. Cal tenir en compte

aquestes opinions, doncs ells són els qui tenen la labor més delicada en aquest Programa. Els fragments que aquí podem llegir, ens mostren aspectes fascinadors tant de l'experiència en sí com al voltant dels estudiants que, segons el criteri d'aquests professors, han estat un dels estímuls més importants per a la seva tasca.

N'hi ha que pensen que saben més que els altres només perquè tenen alguna cosa per ensenyar. Sovint aquests obliden que també tenen molt a aprendre d'aquells als quals estan ensenyant. La meua particular experiència amb els alumnes del Programa Sènior ha estat molt gratificant, precisament pel que acabo de dir, això és, que amb cap altre grup d'alumnes (els hem d'anomenar així? no seria millor parlar de "companys d'aprenentatge"?) he après tant al mateix temps que compartia el que he après, i no és pas un simple joc de paraules.

Ramon Camats i Guàrdia
Professor d'Història del Pensament

Recordo, dels primers dies, el sentiment d'incertesa vers com serien els alumnes, quin nivell tindrien, si els interessaria el contingut de la matèria... Els petits dubtes de cada nou grup i curs.

A meitat de curs..., el sentiment de satisfacció. Us imagineu un curs on els alumnes estant motivats per l'aprenentatge?, que els mou el desig i la voluntat d'aprendre? Això és el que he trobat al Programa Sènior.

A final de curs..., el sentiment de gratitud, perquè sense voler-ho aquest tipus d'experiències docents et recorden l'essència de l'educació, el perquè d'haver-nos fet docents.

Anna Soldevila
Professora d'Educació emocional

La docència en el Programa Sènior de la Universitat de Lleida és molt gratificant, encara que també suposa un nou repte pel professorat. Es tracta de donar una visió tècnica a un estudiantat que potser no té la base necessària per entrar en detall en la informació, però el que sí tenen és la curiositat per aprendre. Per a un professor, no hi ha res més gratificant que veure que pot transmetre els seus coneixements; i l'estudiantat del Programa Sènior vol aprendre.

L'experiència del primer curs ha sigut totalment positiva, amb un esforç per preparar el material de classe pel nou perfil d'estudiant, però en tot cas, amb una resposta tan positiva per part d'aquest estudiantat que ens ha portat a voler participar encara més en aquesta experiència.

Lluïsa Cabeza
Professora d'Energies Alternatives

La Universidad al alcance de todos. Nunca fue tan cierta esta afirmación. El *Grau Sènior* que ofrece la Universidad de Lleida abre las puertas a todas aquellas personas con gran inquietud por ampliar o renovar aspectos generales y específicos de su formación académica.

Esta novedosa experiencia ha permitido acercar a la Universidad a unas personas que, habitualmente, están lejos de las aulas y que tienen mucho que enseñar. Porque, más allá de la experiencia a nivel personal que otorga impartir una clase, está la de compartir mesas redondas, intercambiar comentarios y discutir opiniones realmente interesantes con alumnos que motivan, que sorprenden y que disfrutan.

A nivel personal sólo se me ocurren calificativos positivos para tan arriesgada propuesta. La considero un éxito rotundo, ya no sólo a nivel profesional sino también a nivel personal pues el contacto con mis "jóvenes-mayores" ha servido para que aprenda de ellos tanto como ellos hayan podido aprender de mí.

Manuel Sánchez de la Torre

Professor de *Biologia*

Quan iniciava la travessia d'aquesta primera edició de l'assignatura de Llengua catalana per al Programa Sènior i establia els continguts que havien de guiar-nos al llarg del curs, vaig preveure un itinerari que per força havia de ser provisional: primer calia palesar el nivell, els interessos i l'actitud de l'alumnat que hi havia d'assistir. Malgrat això, vaig esbossar uns objectius bàsics, la profunditat i l'abast dels quals s'aniria dibuixant a mesura que avancés el curs.

La intenció inicial no era pas fer un curs clàssic de llengua, sinó que, a més d'oferir als alumnes les bases d'un coneixement lingüístic que els permetés emprar el català amb normalitat i correcció acceptable en els estudis que tot just iniciaven, el que pretenia era apropar-los cap al vessant cultural del fet lingüístic, treballant els aspectes sociolingüístics i històrics que expliquen el passat i l'avenir de la llengua catalana.

He de dir que els objectius s'han acomplert i que el resultat ha estat més que satisfactori. Crec que hem aconseguit endinsar-nos per camins prou entenedors perquè tots els alumnes, tinguessin el nivell que tinguessin, poguessin seguir les explicacions i anar assumint els continguts que s'hi vehiculaven, que gaudissin de l'aprenentatge i de l'itinerari fixat i que en fossin els principals protagonistes.

Joan Talarn Gelabert
Professor de *Llengua catalana*